

Однак зважаючи на те, що семантико-стилістична функція називання кольорів у художньому творі залежить також і від особистісного бачення творцем реалій життя та, відповідно, способу їхнього ідейно-художнього зображення [5], тому письменниці вдаються до створення особистої системи кольорів-символів та її потрактування.

У сучасній лінгвістиці поширеною є думка щодо полісемантичності лексем із значенням кольору. Л. Мацько пояснює, що на природні кольорові ознаки предметів об'єктивної дійсності накладаються образні характеристики: «Якщо врахувати, що під впливом асоціації відбуваються розширення, зміщення, перенося значень, то доводиться визнати, що парадигми кольористичних словосполучень також є змінними, і на реальну парадигму, що відображає кольорові ознаки реального світу... нашаровується переносна, образна...» [2:343].

Задля зіставлення функціонування кольорів у прозовій мові Т. Зарівної, Є. Кононенко та М. Матіос ми провели аналіз мови їхніх творів, який засвідчив індивідуальні авторські уподобання. Однією з основних ознак прозової мови письменниць є вплітання у художню канву кольоративів першого порядку, зокрема чорного, білого, червоного, жовтого, зеленого та сірого, контекстуальне оточення яких викристалізовує їхню амбівалентну природу. Це значить, що один і той самий колір паралельно функціонує як в позитивно-оцінному, так і в негативному кононавчих значеннях.

Одностайне прямолінійне трактування прообразу кольору *червоний* відсутнє, оскільки його символізм є досить багатозначним та амбівалентним. «З одного боку — енергетичний, активний, символізує повноту життя, свободу, урочистість, радість, а з іншого — ворожнечу, помсту, війну, агресивність» [4:159].

У романі «Полювання на птахів небесних» Т. Зарівна послуговується кольоративом *червоний*, змальовуючи почуття закоханості головної героїні роману Андріяни Птах. Це зумовлено тим, що *червоний* є символом «емоцій, пристрастей, кохання, радості, святковості, життєвої сили, молодості» [7:168]. Його асоціативну характеристику репрезентовано різночастиномовними словами, а саме: прикметником (*червоний*), дієсловом (*почервоніти*).

Червоний колір символізує дівочі почуття: на зустріч із незнайомим чоловіком Андріяна

...вибрала **червоне** платтячко і була наче пізній мак (Зарівна).

Імпліцитність кольору *червоний* простежується в образі маку як рослини, адже загальновідомо, що квіти рослини — червоного кольору. У символіці кольору квітів червоний «має цілющі властивості, охороняє від «вроків» та чаклунства» [4:159]. Так, метафоричний вислів маніфестує турботу героїні про те, щоб ніхто із мешканців її селища не довідався про неї, про Ахледдіна. Словотвірна основа кольоративу *червоний* може також входити до складу дієслова (*почервонів*), напр.:

Гість сів... — Я — Ахледдін, — сказав він і **почервонів**. — По вашому простіше — Алік (Зарівна).

У цьому ж романі Т. Зарівна використовує кольоратив *червоний* на позначення трагічної сцени. Події відбуваються у лікарні. Режисер театру, в якому працює головна героїня Андріяна Птах, — смертельно хворий, і тому вирішує покінчити життя самогубством. Він звертається за допомогою до Андріяни, просить принести рушницю:

...рушниця і набої в **червоному** мішечку (Зарівна).

Червоний колір схованки знаряддя самоубиства ніби передбачає невідворотність кровопролиття героя роману.

У повісті «Армагедон уже відбувся» М. Матіос послуговується кольоративом *червоний* для опису кровопролиття, спричиненого навмисним убивством. За авторським задумом *червоний* гудзик, точніше його половина, із блузки убитої жінки Соломії стає німим свідком, що пов'язує події теперішнього і трагічного минулого головного героя повісті Івана Олексюка. Збільшення емоційності досягається через зміну кольору гудзика: з *червоного* на *бурий*. Авторка використовує кольоратив *бурий* з метою увиразнення внутрішнього стану героя.

Письменниця застерігає, що порушення основних біблійних заповідей зумовлює обов'язкову розплату. Так, на старості років Іван відчуває невдячність власних дітей і, навіть, душа героя переконується у цьому вже після фізичної смерті: замість того, щоб достойно поховати рідного батька, сини, не зважаючи на покійника в хаті, шукають захо-